

An Roinn Dlí agus Cirt
Department of Justice

Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn

Tuarascáil Bhliantúil 2022

www.blueblindfold.gov.ie

Clár na nÁbhar

RÉAMHRÁ AGUS ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN	2
1. MÍNIÚ AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE	5
CÉARD É GÁINNEÁIL AR DHAOINE?.....	5
CÉN FÁTH A dTARLAÍONN GÁINNEÁIL AR DHAOINE AGUS CÁ hÁIT A dTARLAÍONN SÍ?	6
SMUIGLÉAIL DAOINE VS. GÁINNEÁIL AR DHAOINE.....	7
2. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE IN ÉIRINN	8
FORLÉARGAS AR 2022	8
SONRAÍ 2018-2022	10
3. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE SAN EORAIP	13
4. FREAGAIRT NA Héireann i leith na Gáinneála ar Dhaoine.....	15
AN DLÍ IDIRNÁISIÚNTA	15
AN CREAT DLÍ IN ÉIRINN	15
TACAÍOCHTAÍ STÁIT D'ÍOSPARTAIGH	16
PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NÁISIÚNTA	18
5. MEASÚNUI THE AGUS COMHOIBRIÚ IDIRNÁISIÚNTA.....	20
TUARASCÁIL NA STÁT AONTAITHE MAIDIR LE DAOINE A GHÁINNEÁIL	19
MEASTÓIREACHT GRETA	19
COMHOIBRIÚ IDIRNÁISIÚNTA	20
6. DUL CHUN CINN SA Bhliain 2022.....	24
IMSCRÚDUITHE AGUS IONCHÚISIMH	24
AN MHEICNÍOCHT NÁISIÚNTA ATREORÚCHÁIN ATHBHREITHNITHE.....	25
PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NUA A Fhorbairt	25
ATHBHREITHNIÚ AR AN SCÉIM OIBRE NEAMHTHIPICIÚIL D'IASCAIRÍ	26
SOLÁTHAR MAOINITHE D'EAGRAÍOCHTAÍ NEAMHRIALTASACHA (NGOnna)	26
CAIRT NA nÍOSPARTACH AGUS MÚSCAILT FEASACHTA	27

RÉAMHRÁ AGUS ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN

Is cúis áthais don Roinn Dlí agus Cirt an ceathrú tuarascáil bhliantúil déag ar Gháinneáil ar Dhaoine in Éirinn (2022) a thíolacadh, ar tuarascáil í a chlúdaíonn an tréimhse ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig 2022. Comhlíonann an tuarascáil oibleagáidí tuairiscithe na hÉireann faoi Airteagal 19 de Threoir AE maidir le Gáinneáil ar Dhaoine (2011/36/EU)¹.

- I gCaibidil 1 tugtar sainmhíniú ar gháinneáil ar dhaoine agus tugtar míniú ar shaintréithe na gáinneála ar dhaoine
- I gCaibidil 2 tugtar staitisticí faoi íospartaigh gáinneála ar dhaoine de réir mar atá sainaitheanta ag Éirinn don bhliain 2022
- I gCaibidil 3 tugtar achoimre ar mhéid na gáinneála san Eoraip
- I gCaibidil 4 tugtar cur síos ar fhreagairt Stáit agus Eagraíochtaí Neamhrialtasacha na hÉireann i leith choir na gáinneála agus i leith cúram a sholáthar d'íospartaigh
- I gCaibidil 5 dírítear ar iarrachtaí na hÉireann chun gáinneáil a chomhrac agus ar shásraí idirnáisiúnta comhoibrithe
- I gCaibidil 6 déantar cur síos ar dhul chun cinn suntasach a rinneadh sa bhliain 2022

In Éirinn, shainaithe An Garda Síochána 42 íospartach a d'fhulaing gáinneáil ar dhaoine sa bhliain 2022. B'íospartaigh dúshaothraithe ghnéasaigh iad 24 duine díobh sin, b'íospartaigh dúshaothraithe saothair iad 15 duine díobh. Aithníodh beirt íospartach a ndearnadh gáinneáil orthu chun críocha coiriúlacht éigeantach agus aithníodh cúigear íospartach a bhí faoi aois. Léiríonn na figiúirí sin laghdú 2 íospartach shainaitheanta ón 44 íospartach a tuairiscíodh i leith na bliana 2021. Mar ab amhlaidh i mblianta roimhe seo, is le dúshaothrú gnéasach a bhain formhór mór na dteagmhas gáinneála ar dhaoine a tuairiscíodh in Éirinn sa bhliain 2022.

Ach is dócha go bhfuil an líon iarbhir go mór níos airde ós rud é nach mbraítear cuid mhór íospartach. In 2022, bhí 7,155 íospartach na gáinneála ar dhaoine san AE de réir Eurostat – oifig staidrimh an Aontais Eorpaigh. [Tá an staidreamh a cuireadh i láthair ar Eurostat](#) bunaithe ar fhigiúirí oifigiúla maidir leis na daoine a bhí páirteach (íospartaigh chláráithe, gáinneálaithe amhrasta agus gáinneálaithe ciontaithe).

¹ 'Déanfaidh na Ballstáit na bearta riachtanacha chun rapóirtéirí náisiúnta nó sásraí coibhéiseacha a bhunú. I measc chúraimí na sásraí sin áireofar measúnachtaí a dhéanamh ar threochtaí maidir le gáinneáil ar dhaoine, tomhas a dhéanamh ar thorthaí gníomhaíochtaí in aghaidh na gáinneála, lena n-áirítear staitisticí a bhailiú i ndlúthchomhar leis na heagraíochtaí sochaí sibhialta iomchuí atá gníomhach sa réimse seo, agus tuairisciú a dhéanamh'.

Cinntíonn an Roinn Dlí agus Cirt i gcónaí go bhfuil maoiniú ar fáil do NGOanna atá gníomhach i réimse na gáinneála ar dhaoine. Tá ról ríthábhachtach ag na NGOanna seo maidir le cuidiú le híospartaigh na gáinneála ar dhaoine le go mbeadh teacht acu ar thacaíochtaí riachtanacha chun cuidiú leo téarnamh óna ndochraide. Leithdháil an Roinn Dlí agus Cirt maoiniú €4.6m san iomlán do bhreis agus 60 eagraíocht don bhliain 2022 chun tacú le híospartaigh na coireachta, lena n-áirítear íospartaigh na gáinneála. Is méadú níos mó ná 20% an €4.6m ar an gciste iomlán €3.8m roimhe seo, a cuireadh ar fáil sa bhliain 2021.

I ndiaidh ceadú a fháil ón Rialtas, i mí Bealtaine na bliana 2021, chun Meicníocht Náisiúnta Atreorúcháin athbhreithnithe a chruthú, fuarthas ceadú ón Rialtas do Scéim Ghinearálta don Bhille um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha agus Gáinneáil ar Dhaoine) 2022 an 27 Iúil 2022. I ndiaidh an bille a achtú, cuirfear an Mheicníocht Náisiúnta Atreorúcháin ar bhonn reachtúil, ar trí sin a bheidh sé níos éasca d'íospartaigh teacht chun tosaigh, a bheith aitheanta, agus leas a bhaint as tacaíocht. Tionóladh an Comhchoiste um Dhlí agus Ceart an 6 Nollaig 2022 chun Grinnscrúdú réamhreachtach a dhéanamh ar an scéim ghinearálta.

Neamhfhulaingt: foilsíodh an Tríú Straitéis Náisiúnta maidir le Foréigean Baile, Gnéasach agus Inscnebhunaithe (FBGI) an 28 Meitheamh, 2022 agus is straitéis 5 bliana maidir le hathchóiriú atá inti chun sochaí a bhaint amach nach nglacann le foréigean baile, gnéasach ná inscnebhunaithe ná leis na meonta atá mar bhonn faoi. Tá gáinneáil ar dhaoine le haghaidh dúshaothrú gnéasach ar cheann de na cineálacha d'fhoréigean inscnebhunaithe a aithnítear sa Tríú Straitéis Náisiúnta. Tuairiscítear gur mná is ea na híospartaigh/marthanóirí i mbreis agus 80% de chásanna maidir le gáinneáil; is le haghaidh dúshaothrú gnéasach atá 79% den gháinneáil ar dhaoine a thuairiscítear; agus is mná 85% d'íospartaigh/marthanóirí na gáinneála le haghaidh dúshaothrú gnéasach¹.

Áirítear leis na gníomhartha is ábhartha i bplean forfheidhmithe 2022/2023 don Tríú Straitéis Náisiúnta chun dul i ngleic le gáinneáil ar dhaoine:

- *Feasacht a ardú maidir leis an dochar a bhaineann le striapachas agus maidir leis an tionchar atá aige ar chomhionannas inscne i gcoitinne agus na naisc atá aige le gáinneáil a dhéanamh. Áireofar feachtais náisiúnta leis sin lena dtacófar le feasacht a ardú ar Chuid 4 den Acht um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha) maidir leis an dochar agus neamhdhleathacht a bhaineann le gnéas a cheannach.*
- *Obair maidir le hacmhainní agus comhdhearadh leis na sainseirbhísí chun ceannaireacht a thabhairt do chlár oideachais/FGL agus iad a chur ar fáil maidir le gach cineál de FBGI, agus béim a leagan ar an tionchar a bhíonn ag FBGI ar leanaí agus daoine óga araon agus ar ghrúpaí éagsúla, lena n-áirítear íospartaigh na gáinneála ar dhaoine*
- *Sainchóiriúocht a chur ar fáil d'íospartaigh na gáinneála, agus go háirithe d'íospartaigh na gáinneála le haghaidh dúshaothrú gnéasach.*
- *Freagra tras-Rannach agus idirghníomhaireachta a fhorbairt chun deiseanna, tacaíocht agus abhcóideacht maidir le fostaíocht, oideachas, cosaint shóisialta etc. a chur ar fáil (ar nós iad sin a chuirtear ar fáil faoi láthair d'íospartaigh/marthanóirí sainaitheanta na gáinneála) chun cur ar chumas daoine aonair éirí as trádáil an ghnéis.*
- *Gníomhartha in Tacú le hAistear Íospartaigh a chur i bhfeidhm ina dtugtar aghaidh ar mholtaí ón bpróiseas O'Malley maidir le cionta gnéis agus reachtaíocht eile a athchóiriú, lena n-áirítear Scéim Ghinearálta an Bhille um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha agus Gáinneáil ar Dhaoine).*
- *Naisc shoiléire a bhunú agus tacú le rannpháirtíocht níos fearr idir an Straitéis FBGI agus an Plean Gníomhaíochta nua um Gháinneáil ar Dhaoine atá á fhorbairt faoi láthair.*

- *Moltaí a tháinig chun cinn ó Chuid 4 den Acht um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha) 2017 lena gcoiriúlaítear íocaíocht as gníomhaíocht ghnéasach le duine i striapachas nó le duine ar a ndearnadh gáinneáil a bhreithniú agus a chur chun cinn d'fhonn éifeachtúlacht na reachtaíochta a chinntiú chun éileamh a laghdú agus chun tacú le ciontóirí a cheannaíonn gnéas a ionchúiseamh.*
- *Cinnté a dhéanamh de go dtugtar aghaidh ar bhealach comhtháite ar ghníomhartha chun striapachas a chosc agus dul i ngleic le gáinneáil le haghaidh dúshaothrú gnéasach.*

Coimeádann an Roinn an suíomh gréasáin 'Blue Blindfold' i gcónaí, www.blueblindfold.gov.ie, ina gcuirtear forléargas sothuigthe ar fáil faoin mbealach a dtagann coireacht chun cinn in Éirinn, faoi mar is féidir le daoine den phobal comharthaí na gáinneála a aithint agus a thuairisciú, agus faoin mbealach a dtacaíonn an Stát leis na híospartaigh seo i ndiaidh iad a aithint.

Nuashonraíodh an suíomh gréasáin Blue Blindfold sa bhliain 2020 le comhéadan nua sothuigthe, faisnéis athbhreithnithe agus nuashonruithe agus sonraí teagmhála. Chomh maith leis sin, cuireadh eolas teagmhála do sholáthraithe seirbhíse líne thosaigh NGOanna san earnáil um fhoréigean baile agus gnéasach leis.

1. MÍNIÚ AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE

CÉARD É GÁINNEÁIL AR DHAOINE?

Is coir é Gáinneáil ar Dhaoine agus is sárú ar chearta an duine é. Le gur féidir staid a bheith ina staid gáinneála, ní mór trí ghné shainiúla (gníomh, modh, agus cuspóir) a bheith ann:

- Ní mór GNÍOMH earcaíochta, iompair, aistrithe, dídeanaithe nó glactha a bheith déanta ar mhaithe le ...
- Is ionann an MODH agus foréigean nó cineálacha eile comhéigin, fuadaigh, calaoise, meallta, drochúsáide cumhachta nó staide leochaileachta a bhagairt nó a úsáid, nó íocaíochtaí a thabhairt nó a ghlacadh, agus ní mór go gcuirtear i gcrích é ar mhaithe le...
- DÚSHAOTHRÚ i.e. dúshaothrú gnéasach, dúshaothrú saothair, iarraidh déirce éigeantach, coiriúlacht éigeantach nó baint orgáin.

Gáinneáil ar leanaí: nóta tábhachtach:

Ní féidir le leanbh toiliú le gáinneáil a dhéanamh air nó uirthi agus, dá bhrí sin, níl feidhm ag gné an MHODHA maidir le leanaí. I gcás linbh, is leor an GNÍOMH a bhaineann le leanbh a earcú, a iompar, a aistriú, a dhídeanú nó a ghlacadh ar mhaithe le DÚSHAOTHRÚ le go mbeidh gáinneáil i gceist.

Mar an gcéanna, is annamh a bheidh gáinneáil ar dhaoine i gceist mar thoradh ar leanbh a dhúshaothrú gan gné an GHNÍMH a bheith ann, cé gur cion coiriúil eile é.

Is annamh a bhíonn daoine den phobal i gcoitinne in ann íospartaigh gáinneála a shainaithint

Tá na trí ghné shainiúla thuas le brath sa sainmhíniú ar gháinneáil ar dhaoine mar atá leagtha amach i **gCoinbhinsiún Chomhairle na hEorpa faoi Bheartaíocht in aghaidh na Gáinneála ar Dhaoine** agus i **bPrótacal na Náisiún Aontaithe chun Gáinneáil ar Dhaoine, go háirithe ar mhná**

agus ar leanaí a Chosc, a Chur faoi Chois agus Pionós a Ghearradh ina Leith, lena bhForlíontar Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe in aghaidh Coireachta Eagraithe Trasnáisiúnta agus Treoir:

“Ciallóidh gáinneáil ar dhaoine daoine a earcú, a iompar, a aistriú, a dhídeanú nó a ghlacadh trí fhoréigean nó cineálacha eile nó cineálacha eile comhéigin, fuadaigh, calaoise, meallta, drochúsáide cumhachta nó staide leochaileachta a bhagairt nó a úsáid, nó íocaíochtaí a thabhairt nó a ghlacadh d’fhonn toiliú a fháil ó dhuine a bhfuil smacht aige nó aici ar dhuine eile, ar mhaithe le dúshaothrú.

Folóidh dúshaothrú, ar a laghad, dúshaothrú striapachais daoine eile nó cineálacha eile dúshaothraithe ghnéasaigh, saothar éigeantach nó seirbhísí éigeantacha, sclábhaíocht nó cleachtais atá comhchosúil le sclábhaíocht, daoirse nó orgáin a bhaint.”

In Éirinn, tá na sainmhínte sin curtha san áireamh san Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008 agus san Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) (Leasú) 2013.

CÉN FÁTH A dTARLAÍONN GÁINNEÁIL AR DHAOINE AGUS CÁ hÁIT A dTARLAÍONN SÍ?

Is coir ardbhrabúis-ísealriosca í an gháinneáil ar dhaoine agus í bunaithe ar phrionsabail an tsoláthair agus an éilimh. Déanann líonraí nó daoine coiriúla teacht i dtír ar shraith nithe ar a dtugtar ‘brúigh agus tarraing’ agus míníonn sé sin an chúis go dtarlaíonn sé go mbíonn daoine leochaileacha nach bhfuil deiseanna acu agus a bhfuil dálaí maireachtála uathu ina dtír féin nó i dtír iasachta gafa mar chuid de shlabhra gáinneála ar dhaoine. Is é an méid sin, mar aon leis an éileamh ar shaorshaothar agus ar sheirbhísí gnéasacha, a chothaíonn an gháinneáil ar dhaoine.

Is fachtóir riosca é an bhochtaineacht i dtaca le daoine teacht chun bheith ina n-ábhar gáinneála

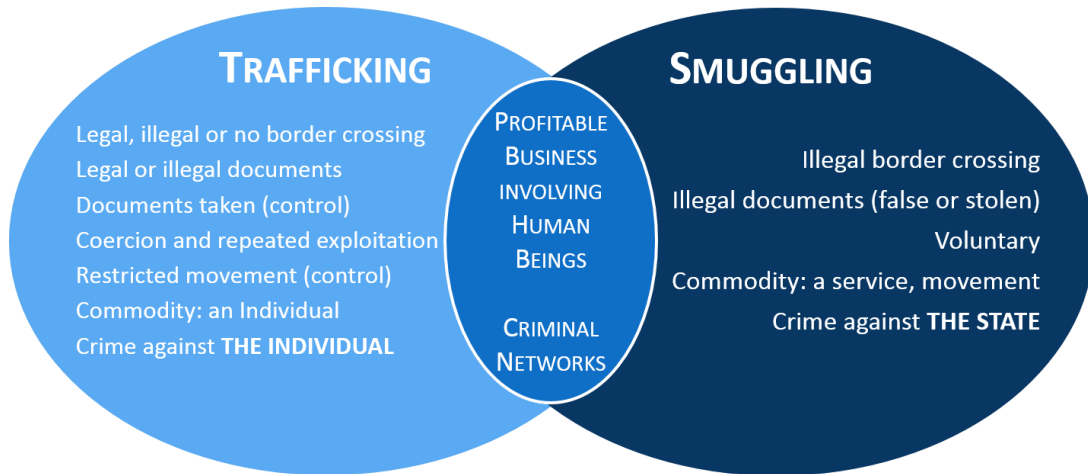
Is féidir daoine a gháinneáil isteach i gcineálacha éagsúla oibre san earnáil talmhaíochta, san earnáil mhonaraíochta agus sa tionscal seirbhíse. D'fhéadfadh obair bhialainne agus óstáin, obair tí, agus obair i réimsí na tógála, na talmhaíochta agus na siamsaíochta a bheith i gceist leis sin. Is féidir daoine a gháinneáil isteach i saol an striapachais, is féidir a thabhairt orthu gabháil d'iarraidh déirce agus do choiriúlacht, lena n-áirítear trí dhruaí neamhdhleathacha a shaothrú nó trí dhéileáil iontu.

SMUIGLÉAIL DAOINE VS. GÁINNEÁIL AR DHAOINE

Tá sé tábhachtach an t-idirdhealú idir gáinneáil ar dhaoine agus smuigleáil daoine a thabhairt do d'aire. Is é atá sa difríocht iomchuí ná gur rud neamhthoilíúil é an gháinneáil ach bíonn toiliú i gceist le smuigleáil daoine, is é sin, toiliú ón duine atá á smuigleáil.

An rud a gcuirtear tús leis mar smuigleáil, d'fhéadfadh sé teacht chun bheith ina staid gháinneála nuair a dhéantar duine a smuigleáladh a dhúshaothrú ina dhiaidh sin trí fhoréigean, trí chomhéigean, trí mhealladh etc. le linn na smuigleála nó dá héis.

- Is é atá i gceist le smuigleáil daoine ná éascaíocht a dhéanamh, ar mhodh neamhdhleathach, i leith imircigh a bheith ag teacht isteach i Stát agus, os a choinne sin, ní mór foréigean, comhéigean nó mealladh a bhagairt nó a úsáid in aghaidh íospartaigh (aosaigh) a bheith ann i dtaca le gáinneáil de.
- Trí bhíthin smuigleáil daoine, éascaítear iontráil neamhdhleathach duine isteach sa Stát ach d'fhéadfadh sé go dtiocfadh íospartaigh gáinneála isteach sa Stát ar mhodh dleathach agus ar mhodh neamhdhleathach araon.
- Ní mór go ndéantar smuigleáil daoine thar theorainneacha idirnáisiúnta ach níl aon cheanglas ann gur thrasnaigh duine teorainn le go mbeidh gáinneáil i gceist - is féidir gáinneáil a bheith ann laistigh de theorainneacha náisiúnta agus tarlaíonn sí laistigh de theorainneacha náisiúnta.
- Cé gur minic a tharlaíonn smuigleáil daoine faoi dhálaí contúirteacha nó táireacha, is é a bhíonn i gceist léi ná imircigh a thoiligh leis an smuigleáil. Maidir le híospartaigh gáinneála, níor thoiligh siad riamh nó, i gcás inar thoiligh siad ar dtús, tá an toiliú sin gan bhrí mar thoradh ar ghníomhartha comhéigin, meallta nó drochúsáide an lucht gáinneála.
- Tagann deireadh le smuigleáil daoine nuair a shroicheann na himircigh a gceann scríbe; murab ionann agus gáinneáil, níl dúshaothrú leanúnach íospartach i gceist léi.

2. 2. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE IN ÉIRINN

Nóta maidir le staitisticí:

Is deacair meastachán a dhéanamh ar mhéid na gáinneála mar gheall ar an líon beag íospartach a shainnítear gach bliain agus mar gheall ar shaintréithe na gáinneála ar dhaoine, lena n-áirítear an rúndacht a bhaineann léi agus an forluí atá ag baint léi i dtaca le gníomhaíochtaí neamhdhleathacha. De bhreis air sin, mar thoradh ar an líon measartha íseal íospartach in aon bhliain áirithe, is féidir le teagmhais aonuaire a mbíonn líon mór íospartach i gceist iontu tionchar suntasach a imirt ar na figiúirí foriomlána. Dá bhrí sin, soláthraíonn na tuarascálacha staitistiúla atá ann sa roinn seo anailís mhionsonraithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil d’údaráis, seachas cuntas beacht a thabhairt ar mhéid an fheiniméin in Éirinn.

Glacann tuarascáil bhliantúil 2022 leis an gcur chuige a bhí ann i mblianta roimhe seo maidir le haicmiú íospartach coireanna a ionchúisíodh faoi alt 3(2) den Acht um Gháinneáil ar Leanaí agus Pornagrafaíocht Leanaí 1998 (arna leasú leis an Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008). Ar bhonn an dea-chleachtais idirnáisiúnta, ní dhéantar na híospartaigh sin a chomhaireamh mar íospartaigh gáinneála.

FORLÉARGAS AR 2022

Shainníth An Garda Síochána 42 íospartach a d’fhulaing gáinneáil ar dhaoine sa bhliain 2022. Ba íospartaigh dúshaothraithe ghnéasaigh iad 24 duine díobh sin, ba íospartaigh dúshaothraithe saothair iad 15 duine díobh. Bhí 2 íospartach ann a aithníodh chun críocha na coiriúlachta éigeantaí, aithníodh duine amháin maidir le baint orgáin éigeantach amhrasta, agus aithníodh 5 íospartach faoi aois.

Tábla 1 An líon iomlán íospartach a sainníodh in Éirinn sa bhliain 2022		
	Líon	% den Iomlán
An Líon Iomlán Íospartach a Sainníodh	42	100%
Aosaigh	37	88%
Mionaoisigh	5	12%

Tábla 2 Tíortha Foinse	Líon	% Garbh den Iomlán
An Nigéir	11	30%
Poblacht na Seice	3	8%
An Rómáin	3	8%
An tSiombáib	2	5%
An Laitvia	4	10.5%
Vítneam	3	8%
An Afraic Theas	2	5%
An Tuirc	1	2%
An Chéinia	1	2%
Síneach	1	2%

Poblacht Dhaonlathach an Chongó	1	2%
Gána	2	5%
An tSomáil	1	2%
An Phacastáin	1	2%
An Iaráic	1	2%
Uganda	1	2%
An Úcráin	1	2%
An India	1	2%
Iomlán	40 (gan 2 náisiúnach Éireannacha a chur san áireamh = 42)	100%

Tábla 3 Gáinneáil de réir an Chineáil Dúshaothraithe	Líon	% den Iomlán
Gáinneáil ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach	24	57%
Gáinneáil ar mhaithe le dúshaothrú saothair	15	35%
Gáinneáil ar mhaithe le coiriúlacht éigeantach	2	4.7%
Gáinneáil ar mhaithe le Baint Orgáin	1	2.3%
Iomlán	42	100%

Sna táblaí atá ann ina dhiaidh seo, leagtar amach an líon íospartach a sainaitníodh in Éirinn le 5 bliana anuas, an cineál dúshaothraithe a rinneadh orthu agus a réigiún tionscnaimh.

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR BLIANA, AOISE AGUS INSCNE

I dTábla 4, déantar an líon íospartach amhrasta a shainaithin An Garda Síochána a thaispeáint de réir na bliana inar braitheadh na cásanna lena mbaineann, de réir aoise agus de réir inscne. Braitheadh 230 íospartach le 5 bliana anuas agus sainaitníodh 42 íospartach sa bhliain 2022.

Tábla 4 Íospartaigh amhrasta de réir bliana, aoise agus inscne					
Bliain	Aois	Mná	Fir	Trasinscne	Iomlán
2018	Aosaigh	30	29	-	59
	Mionaoisigh	3	2	-	5
2019	Iomlán	33	31	-	64
	Aosaigh	31	2	-	33
	Mionaoisigh	7	2	-	9
2020	Iomlán	38	4	-	42
	Aosaigh	33	5	-	38
	Mionaoisigh	-	-	-	-
2021	Iomlán	33	5	-	38
	Aosaigh	28	16	-	44
	Mionaoisigh	-	-	-	-
2022	Iomlán	28	16	-	44
	Aosaigh	23	14	-	37
	Mionaoisigh	4	1	-	5
	Iomlán	27	15	-	42
Iomlán	Aosaigh	145	66	-	211
	Mionaoisigh	14	5	-	19
	Iomlán	159	71	-	230

Tháinig athrú ar an miondealú inscne in íospartaigh na gáinneála ar dhaoine in Éirinn ón mbliain 2018 go 2022. In 2018, b'ionann fir agus 49% d'íospartaigh agus b'ionann mná agus 51% d'íospartaigh. Tháinig athrú ollmhór air seo sa bhliain 2019 nuair nárbh ionann fir ach 6% d'íospartaigh agus arbh ionann mná agus 94% d'íospartaigh agus sa bhliain 2020 nuair nárbh ionann fir ach 13% d'íospartaigh agus arbh ionann mná agus 87% d'íospartaigh. In 2021 agus arís sa bhliain 2022, b'ionann fir agus 36% d'íospartaigh agus b'ionann mná agus 64%.

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR RÉIGIÚIN AGUS DE RÉIR AN CHINEÁIL DÚSHAOTHRAITHE

I dTábla 5, tugtar miondealú ar na 230 íospartach gáinneála ar dhaoine de réir réigiún tionscnaimh. Le 5 bliana anuas, tháinig 24% d'íospartaigh amhrasta ón réigiún LEE, le 60% ag teacht ó réigiún na

hAfraice agus 7% ag teacht ó réigiún na hÁise.

Bliain	Réigiún Tionscnaimh	Iomlán
2018	An Afraic	35
	LEE	19
	Meiriceá Theas	2
	An Áise	6
	An Eoraip Neamh-LEE	1
	Éire	1
2019	An Afraic	31
	LEE	8
	Meiriceá Theas	1
	An Áise	2
2020	An Afraic	23
	LEE	9
	Meiriceá Theas	2
	Meiriceá Thuaidh	1
	An Meánoirthear	1
	An Eoraip Neamh-LEE	2
2021	An Afraic	29
	LEE	9
	An Eoraip Neamh-LEE	1
	Meiriceá Theas	1
	An Áise	3
	Éire	1
2022	An Afraic	21
	LEE	11
	An Eoraip Neamh-LEE	1
	Meiriceá Theas	0
	An Áise	6
	An Meánoirthear	1
	Éire	2
Total	An Afraic	139
	LEE	56
	Meiriceá Theas	6
	Meiriceá Thuaidh	1
	An Meánoirthear	2
	An Áise	17

	An Eoraip Neamh-LEE	5
	Éire	4
	Iomlán	230

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR BLIANA, DÚSHAOTHRAITHE AGUS INSCNE

Tháinig an tAcht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) (Leasú) 2013 i bhfeidhm i mí Lúnasa 2013 agus, leis an Acht sin, leathnaíodh an sainmhíniú ar gháinneáil ar dhaoine chun dúshaothrú duine ar mhaithe le hiarraidh déirce éigeantach agus rannpháirtíocht éigeantach i ngníomhaíochtaí coiriúla le haghaidh gnóthachan airgeadais a chur san áireamh. Roimhe sin, rinneadh na catagóirí sonracha dúshaothraithe líomhnaithe sin a thaifeadadh mar ‘dúshaothrú neamhchatagóirithe’ nó mar ‘dúshaothrú saothair’.

I dTábla 6 thíos, taispeántar an treocht maidir le cineál an dúshaothraithe in Éirinn.

*Is éard a chuirtear in iúl leis an bhfocal ‘eile’ ná meascán de Choiriúlacht Éigeantach agus Dúshaothrú Saothair agus Gneásach

Tábla 6 Íospartaigh de réir bliana, dúshaothraithe agus inscne					
Bliain	An Cineál Dúshaothraithe	Mná	Fir	Trasinscne	Iomlán

Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn | Tuarascáil Bhliantúil 2021

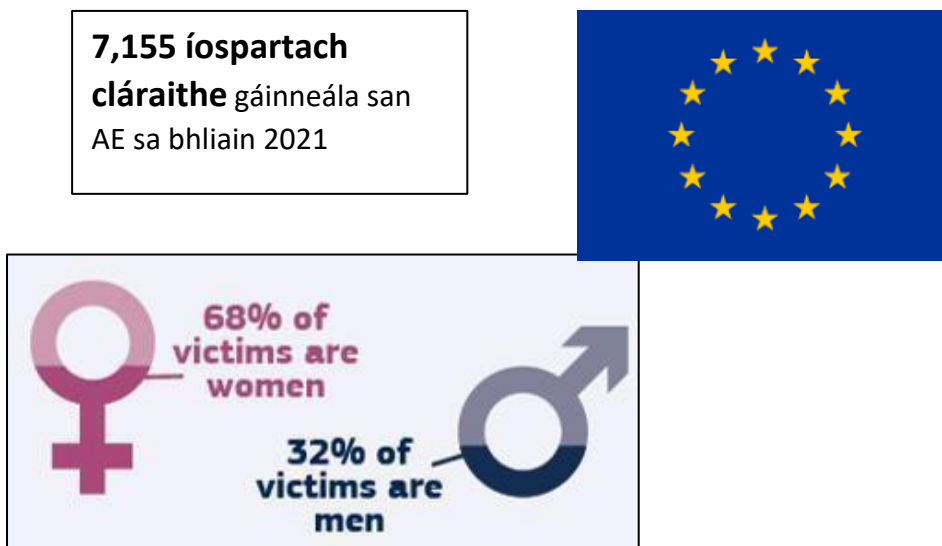
2018	Dúshaothrú Gnéasach	26	1	-	27
	Dúshaothrú Saothair	7	28	-	35
	Coiriúlacht Éigeantach	-	2	-	2
2019	Dúshaothrú Gnéasach	33	1	-	34
	Dúshaothrú Saothair	2	1	-	3
	Eile*	3	2	-	5
2020	Dúshaothrú Gnéasach	24	2	-	26
	Dúshaothrú Saothair	8	2	-	10
	Coiriúlacht Éigeantach	1	1	-	2
2021	Dúshaothrú Gnéasach	24	1	-	25
	Dúshaothrú Saothair	4	15	-	19
2022	Dúshaothrú Gnéasach	23	1	-	24
	Dúshaothrú Saothair	3	12	-	15
	Coiriúlacht Éigeantach	-	2	-	2
	Eile	1	-	-	1
Total	Dúshaothrú Saothair	24	58	-	82
	Coiriúlacht Éigeantach	1	5	-	6
	Dúshaothrú Gnéasach	130	6	-	136
	Eile	4	2	-	6
	Iomlán				230

3. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE SAN EORAIP

Thuairiscigh Eurostat, oifig staidrimh an Aontais Eorpaigh, go raibh 7,155 íospartach cláraithe maidir le gáinneáil ar dhaoine san AE sa bhliain 2021 mar aon le 2,517 gáinneálaí ciontaithe.² Mar sin féin, bhí líon na ndaoine a ciontaíodh i bhfad níos ísle ná an líon daoine a raibh amhras fúthu go raibh siad i mbun gáinneála ar dhaoine.

Mná ab ea 2 as gach 3 íospartach ach ní raibh ach duine amháin as gach 5 gáinneálaí ina bean. In 2021, bhí 59% d'íospartaigh chláraithe na gáinneála san AE ina saoránach de Bhallstát.

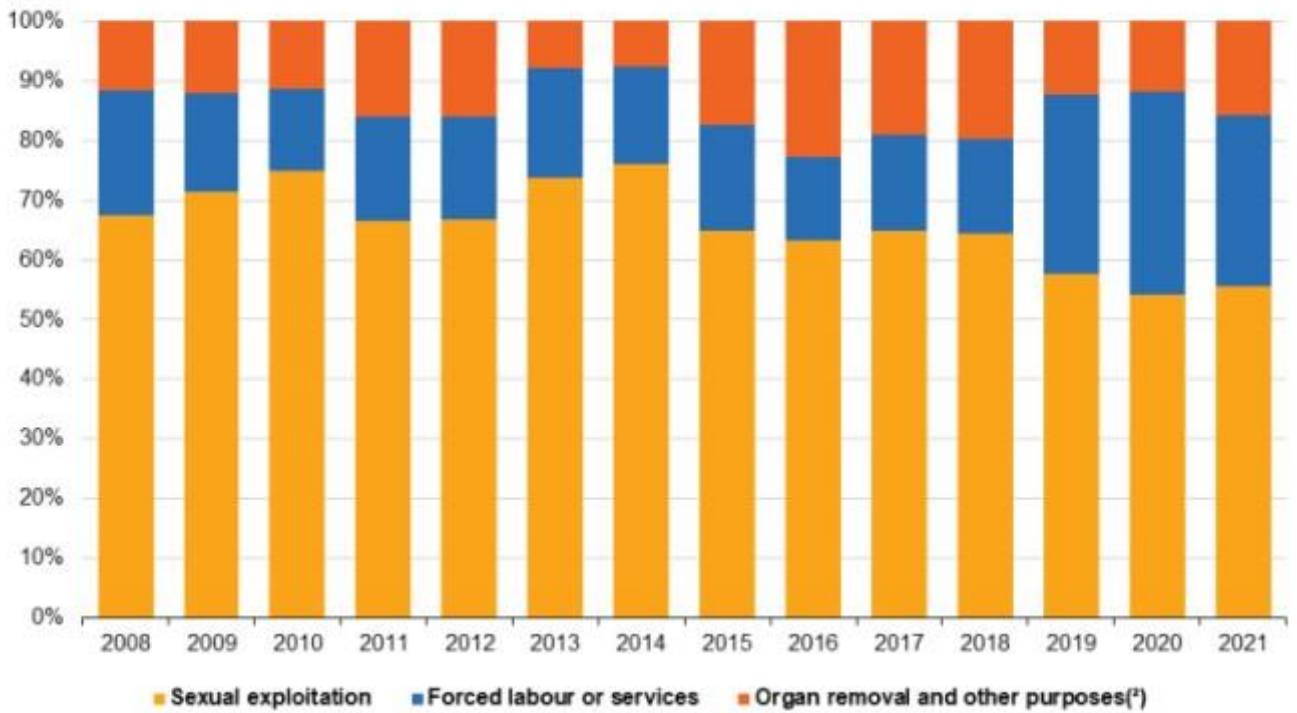
Tugadh na rátaí is airde san AE faoi deara i Lucsamburg (79), an Ísiltír (45), an Ostair (44), an Laitvia (32), an Fhrainc (27), an Eastóin, an Rómáin agus an Fhionlainn (26 an ceann) agus tugadh na rátaí is ísle faoi deara i bPoblacht na Seice (1), an Spáinn (4) agus an Chróit (5). Gné nach mór tabhairt faoi deara is ea go bhféadfaí na rátaí níos airde a cheangal le hacmhainn níos fearr an chórais náisiúnta chun íospartaigh a aithint, seachas forleithne níos mó bheith i gceist.

De réir mar a léirítear sa ghráf thuas, bhí dúshaothrú gnéasach fós ar an bpríomhchineál dúshaothraithe in 2021, ag 55.7 %, cé go bhfuil an leitheadúlacht níos ísle ná leitheadúlacht le linn na tréimhse 2008-2019. Lena linn sin, bhí dúshaothrú trí obair agus seirbhísí éigeantais ag 28.5 % in 2021, rud beag níos ísle ná in 2019 agus 2020, ach fós níos airde ná mar a bhí i mblianta roimhe sin. Bhí baint orgáin agus críocha dúshaothraithe eile, lena n-áirítear úsáid ar mhaithe le calaois leasa, gníomhaíochtaí coiriúla agus iarraidh déirce éigeantach, ag 15.8 % in 2021.

² Tá an tuarascáil iomlán ar fáil ag: [Trafficking in human beings statistics - Statistics Explained \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1)

Forms of exploitation for registered victims⁽¹⁾ of trafficking in human beings, 2008 - 2021 (%)

(¹) Calculated on responding countries and on known values. No adjustments were made. More than one form of exploitation can be recorded for a victim.

(²) Organ removal and other purposes including use for benefit fraud, criminal activities and forced begging.

Source: Eurostat (crim_thb_vexp)

Figure 5: Forms of exploitation for registered victims of trafficking in human beings, 2008-2021 (%)

Source: Eurostat (crim_thb_vexp)

4. FREAGAIRT NA hÉIREANN I LEITH NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE

AN DLÍ IDIRNÁISIÚNTA

Tá reachtaíocht náisiúnta na hÉireann bunaithe ar an tiomantas domhanda agus Eorpach maidir le comhrac a dhéanamh in aghaidh na gáinneála ar dhaoine. Is iad seo a leanas na príomhionstraimí idirnáisiúnta:

- **Prótacal Palermo na Náisiún Aontaithe** sa bhliain 2000: Prótacal chun Gáinneáil ar Dhaoine, go háirithe ar Mhná agus ar Leanaí a Chosc, a Chur faoi Chois agus Pionós a Ghearradh ina Leith, lena bhforlíontar Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe in aghaidh Coireacht Eagraithe Trasnáisiúnta³.
- **Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa** in aghaidh Gáinneáil ar Daoine: Coinbhinsiún de chuid Chomhairle na hEorpa sa bhliain 2005 maidir le Gníomhaíocht in aghaidh Gáinneáil ar Dhaoine, ar coinbhinsiún é a daingníodh i mí Iúil 2010⁴.
- **Treoir AE 2011/36/EU**

AN CREAT DLÍ IN ÉIRINN

Trí reachtaíocht na hÉireann agus, chomh maith leis sin, trí bhearta riaracháin maidir le tacaíocht d'íospartaigh, cuirtear na conarthaí idirnáisiúnta sin i bhfeidhm go hiomlán.

Is iad seo a leanas na príomhionstraimí dlí in Éirinn:

- [An tAcht um an Dlí Coiriúil \(Gáinneáil ar Dhaoine\) 2008](#). Is é an tAcht sin an príomh-Acht maidir le gáinneáil agus tugtar sainmhíniú ann ar an gcoir agus ar na pionóis ina leith, cé is moite de gháinneáil ghnéasach ar leanaí. Leis an Acht, déantar coir de na gníomhartha seo a leanas: gáinneáil ar aosaigh; gáinneáil ar leanaí chun críoch seachas dúshaothrú gnéasach (rud a ndéileáiltear leis in Acht 1998 - féach anseo thíos); striapach a dhéanamh de dhuine ar a ndearnadh gáinneáil; agus íocaíocht a thabhairt i leith gnéas le duine ar a ndearnadh gáinneáil.
- [An tAcht um Gháinneáil ar Leanaí agus Pornagrafaíocht Leanaí, 1998](#). Clúdaíonn an tAcht seo gáinneáil ar leanaí, drochúsáid gnéasach leanaí agus pornagrafaíocht leanaí. I dtaca le gáinneáil ar dhaoine de, déantar coir, leis an Acht, de gháinneáil ar leanaí ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach.
- [An tAcht um an Dlí Coiriúil \(Gáinneáil ar Dhaoine\) \(Leasú\) 2013](#). Le hAcht leasaitheach 2013, modhnaíodh an sainmhíniú ar Dhúshaothrú Saothair le go mbeadh sé i gcomhréir le sainmhínte de chuid na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair ar shaothar éigeantach agus tugadh éifeacht do Threoir AE 2011/36/AE.

³ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/protocoltraffickinginpersons.aspx>

⁴ <https://rm.coe.int/168008371d>

TACAÍOCHTAÍ STÁIT D'ÍOSPARTAIGH

ÍOSPARTAIGH A SHAINAITHINT

Féadfaidh íospartach gáinneála teacht ar chabhair ar roinnt bealaí. Féadfaidh siad teacht chun tosaigh iad féin chuig An Garda Síochána nó chuig seirbhís eile de chuid an Stáit. D'fhéadfadh sé tarlú go dtarrtháfaidh An Garda Síochána iad le linn oibríocht phóilíneachta. Féadfaidh siad dul i dteagmháil le hEagraíocht Neamhrialtasach (a bhfaigheann cuid acu maoiniúchán ón Stát), amhail Ruhama nó Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn. Ina theannta sin, tugann na hEagraíochtaí Neamhrialtasacha sin tacaíocht leanúnach d'íospartaigh gáinneála ar dhaoine. D'fhéadfadh sé tarlú freisin go dtiocfaidh Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, Tusla, an Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre, ambasáidí agus daoine den phobal ar íospartaigh freisin. Tá feasacht i measc an phobail thar a bheith tábhachtach i dtaca le híospartaigh ionchasacha gáinneála a shainaithint. Tá tuilleadh faisnéise faoi tháscairí i leith na gáinneála ar dhaoine ar fáil ar an suíomh gréasáin ' (www.blueblindfold.gov.ie).

Déantar íospartaigh ionchasacha a tharchur chuig An Garda Síochána le go sainaitheofar an stádas sin ina leith agus chun iad a thaifeadadh sa Mheicníocht Náisiúnta Atreorúcháin, mar a thugtar ar na tacaíochtaí Stáit.

AN MHEICNÍOCHT NÁISIÚNTA ATREORÚCHÁIN AGUS NA STRUCHTÚIR RIARACHÁIN TACAÍOCHTA

Cuireann Éire córas íospartach-láraithe tacaíochtaí Stáit ar fáil d'íospartaigh gáinneála ar dhaoine atá sainaitheanta ag an nGarda Síochána. Tá na tacaíochtaí sin ar fáil tríd an Meicníocht Náisiúnta Atreorúcháin ar creat é trína gcomhlíonann an Stát a cuid oibleagáidí chun cearta daonna íospartaigh gáinneála a chosaint agus a chur chun cinn, agus í ag obair i gcomhar leis an tsochaí shibhialta. I measc na dtacaíochtaí sin áirítear cóiríocht, seirbhísí liachta, cúnamh dlí agus comhairle dlí, gan trácht ar thacaíochtaí eile.

Ag aon chéim den phróiseas, nó más náisiúnach neamh-LEE é/í an t-íospartach nach gá dó/di, i dtaca le cúrsaí imscrúdúcháin nó pearsanta de, fanacht sa Stát, éascaíonn an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce (IOM) dó/di filleadh abhaile. Reáchtálann IOM cláir a bhaineann cúnamh i ndáil le filleadh toildeonach agus ath-lánpháirtiú. Tá an cúnamh sin ar fáil d'íospartaigh gáinneála, beag beann ar a náisiúntacht, ar mian leo filleadh abhaile go deonach ach nach bhfuil na hacmhainní acu, lena n-áirítear na doiciméid riachtanacha, chuige sin. Tá oifigí ag IOM i gcuid mhór tíortha agus tá líon mór díobh tar éis líonra láidir tacaíochta a chur ar bun i réimsí éagsúla amhail saoráidí tithíochta agus cúnamh liachta, agus é mar aidhm aige sin tacú le híospartaigh le linn phróiseas deacair an ath-lánpháirtíochta.

Rinneadh dul chun cinn maidir le feabhas a chur ar rochtain íospartach ar thacaíochtaí Stáit (an Mheicníocht Náisiúnta Atreorúcháin). Ar an 5 Bealtaine, 2021, cheadaigh an Rialtas Meicníocht Náisiúnta Atreorúcháin athbhreithnithe a fhorbairt d'fhonn íospartaigh gáinneála ar dhaoine a aithint agus tacaíochtaí a chur ar fáil dóibh. Déanfar é sin a phlé ar bhealach níos mionsonraithe i gCaibidil 6: Dul chun cinn sa bhliain 2022.

EAGRAÍOCHTAÍ RANNPHÁIRTEACHA

Déantar comhoibriú dlúth idir na páirtithe leasmhara sa chomhrac in aghaidh na gáinneála a aithint ar bhonn idirnáisiúnta mar ghné thábhachtach de straitéis rathúil frithgháinneála.

- Comhordaíonn an **Roinn Dlí agus Cirt** an beartas maidir le gáinneáil ar dhaoine in Éirinn agus oibríonn sí i gcomhar le gníomhaireachtaí eile de chuid na hÉireann agus le heagraíochtaí neamhrialtasacha.
- Tá an **tAonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine** (HTICU) ina chuid de **Bhiúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta** (GNPSB) agus tá oilteacht ar leith ar oifigigh de chuid an Aonaid sin maidir le gáinneáil ar dhaoine.
- Soláthraíonn an **tAonad um Gháinneáil ar Dhaoine a Chosc** (AHTT) i **bhFeidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte** (HSE) plean cúraim ar leithligh do gach íospartach gáinneála ar dhaoine.
- Soláthraíonn an **Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige** cóiríocht bhoird iomlán agus seirbhísí coimhdeacha tríd an **tSeirbhís Cóiríochta Cosanta Idirnáisiúnta** (IPAS) d'íospartaigh ionchasacha agus amhrasta gáinneála ar bhonn atreoraithe ó An Garda Síochána.
- Soláthraíonn aturnaetha de chuid an **Bhoird um Chúnaimh Dlíthiúil** cúnamh dlíthiúil agus comhairle dhlíthiúil d'íospartaigh gáinneála.
- Tá **Ruhama** lonnaithe i mBaile Átha Cliath agus is Eagraíocht Neamhrialtasach í a oibríonn ar leibhéal náisiúnta in éineacht le mná atá thíos le striapachas agus le cineálacha eile dúshaothraithe ghnéasaigh tráchtála. Soláthraíonn Ruhama seirbhís do mhná atá páirteach faoi láthair i striapachas ar an tsráid agus i striapachas eas-sráide, do mhná atá ag fágáil shaol an striapachais, do mhná atá ina n-íospartaigh gáinneála gnéasaí agus do mhná a raibh baint acu le striapachas roimhe seo.
- Is eagraíocht náisiúnta í **Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn** (MRCI) agus oibríonn sí chun ceartas, cumhachtú agus comhionannas a chur chun cinn thar ceann oibríthe imirceacha agus a dteaghlach. Soláthraíonn Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn faisnéis, tathaint agus tacaíocht dhlíthiúil d'imircigh agus dá dteaghlaigh ar fud na hÉireann. Oibríonn an eagraíocht chun íospartaigh gáinneála i gcomhair dúshaothrú saothair a shainaithint, agus chun tacú leo, agus tacaíonn sí le fás agus forbairt roinnt grúpaí gníomhaíochtaí a chumasáíonn d'oibríthe imirceach leochaileach a bheith ag obair le chéile agus feabhas a chur ar dhálaí oibre in earnálacha sonracha.
- I measc na n-eagraíochtaí eile atá gníomhach maidir le soláthar seirbhísí d'íospartaigh gáinneála, áirítear na heagraíochtaí seo a leanas:
 - Oibríonn an **Chomhairle um Inimircigh in Éirinn** (ICI) chun feabhsuithe a bhaint amach i dtaca le cearta agus cosaintí d'imircigh agus dá dteaghlaigh trí oibriú a dhéanamh i ndáil le beartas agus feasacht maidir le saincheisteanna a bhaineann le himirce, lánpháirtiú agus gáinneáil ar dhaoine. Tá ionad neamhspleách dlí ag an gComhairle um Inimircigh in Éirinn agus oibríonn siad líne chabhrach le haghaidh fiosruithe maidir le hinimirce.
 - Tá **Sexual Violence Centre Cork** (SVCC) lonnaithe i gCorcaigh agus is eagraíocht é a oibríonn chun

deireadh a chur le foréigean gnéasach sa tsochaí trí mhéadú a dhéanamh ar an bhfeasacht maidir le minicíocht, teagmhais agus dinimic an fhoréigin idirphearsanta sa tsochaí. I measc a cuid seirbhísí airítear comhairliú tacaíochta, ionadaíocht, líne chabhrach teileafóin agus Seirbhís Cóireála Ionsaí Ghnéasaigh (SATS).

- Is é atá in **Doras Luimní** ná eagraíocht a oibríonn chun tacú le cearta imirceach a bhfuil cónaí orthu i Luimneach agus i réigiún an Mheániarthair i gcoitinne, agus chun cearta na ndaoine sin a chur chun cinn. Soláthraíonn an eagraíocht tacaíocht dhíreach speisialaithe d'íospartaigh gáinneála ar dhaoine agus do mhná atá ag gabháil do striapachas nó atá ag fágáil shaol an striapachais.

Is eagraíocht idirnáisiúnta í an **Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce (IOM)** agus baineann a príomhfhreagracht le cúnamh a thabhairt do dhaoine maidir le fillleadh ar a dtír thionscnaimh más mian leo déanamh amhlaidh. Tugtar cúnamh do náisiúnaigh AE agus do náisiúnaigh neamh-AE araon.

PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NÁISIÚNTA

Faoi láthair, tá an Roinn Dlí agus Cirt ag obair ar Thríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta nua chun Gáinneáil Daoine a Chomhrac a thabhairt chun críche. Beidh sé mar aidhm leis an Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta forbairt a dhéanamh ar an obair a cuireadh i gcrích sa chéad agus sa dara Plean Gníomhaíochta. Is é an phríomhspríoc atá leis an bPlean Gníomhaíochta seo an cur chuige uile-rialtais i leith Gáinneáil ar Dhaoine sa Stát a chomhrac a neartú tuilleadh. Táthar ag súil gur trí sin a ndéanfar éascaíocht ar níos mó íospartaigh teacht chun cinn.

Is iad na spriocanna faoi leith atá leis an bplean seo ná oibriú chun deireadh a chur le gáinneáil ar dhaoine agus leis an éileamh atá uirthi, íospartaigh na gáinneála a aithint agus tacú leo, cearta íospartach a fhorfheidhmiú agus an déantóir coire a thabhairt chun an dlí mar aon le comhordú uile-rialtais a bheith ann i ndáil le tacú le híospartaigh agus teagmhais na gáinneála a laghdú.

Foilsíodh Dara Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn a Chosc agus a Chomhrac i mí Dheireadh Fómhair 2016 agus sainaitníodh 65 ghníomh ar leithligh ann chun gáinneáil a chomhrac agus chun cabhrú le híospartaigh. Bhí na gníomhartha sin bunaithe ar an bhfreagairt i leith an Chéad Plean Gníomhaíochta Náisiúnta agus ar an taithí idirnáisiúnta agus intíre go dtí seo. Leis an tríú plean, déanfar forbairt ar obair an chéad agus an dara plean agus beidh sé idirnasctha le tabhairt isteach na Meicníochta Náisiúnta Atreorúcháin athbheithnithe.

5. MEASÚNUITHE AGUS COMHOIBRIÚ IDIRNÁISIÚNTA

TUARASCÁIL 2022 NA STÁT AONTAITHE maidir le ‘DAOINE A GHÁINNEÁIL’

Déanann Roinn Stáit na Stát Aontaithe measúnú gach bliain ar ghníomhartha de chuid tíortha ar fud an domhain chun gáinneáil ar dhaoine a chomhrac. Cuireann na Stáit Aontaithe tíortha i gceann amháin de cheithre leibhéal ar leith. Tá an leibhéal bunaithe ar mhéid iarrachtaí na rialtas lena mbaineann chun na caighdeáin atá socraithe le hAcht na Stát Aontaithe maidir le Cosaint Íospartach Gáinneála (TVPA) na bliana 2000 a chomhlíonadh ar mhaithe le deireadh a chur le gáinneáil ar dhaoine, ar caighdeáin iad atá i gcomhréir le Prótacal Palermo tríd is tríd. Is é Leibhéal 1 an rangú is airde, agus is iad Leibhéal 2, Liosta Faire Leibhéil 2 agus Leibhéal 3 na leibhéil eile.

In 2022, baineadh Éire den Liosta Faire Leibhéil 2 agus uasghrádaíodh í chuig Leibhéal 2⁵. Léiríonn grádú Leibhéal 2 “nach bhfuil rialtais ag comhlíonadh na gcaighdeán íosta ach go bhfuil siad ag déanamh “iarracht shuntasach”. Léiríonn an rangú seo na deacrachtaí a bhíonn ag Éirinn (i dteannta le tíortha eile) agus í ag iarraidh ciontuithe a fháil maidir le gáinneáil.

AN TRÍÚ MEASTÓIREACHT GRETA AR ÉIRINN

D’fhoilsigh an Grúpa Saineolaithe um Gníomhaíocht in aghaidh Gáinneáil ar Dhaoine (GRETA) i gComhairle na hEorpa a thríú tuarascáil mheastóireachta maidir leis an gCoinbhinsiún faoi Bheartaíocht in aghaidh na Gáinneála ar Dhaoine a chur i bhfeidhm in Éirinn ar an 28 Meán Fómhair 2022⁶.

Luadh líon forbairtí dearfacha sa tuarascáil ó rinneadh an mheastóireacht deiridh de chuid GRETA ar Éirinn sa bhliain 2017, lena n-áirítear méadú ar mhaoiniú stáit a cuireadh ar fáil do NGOanna frithgháinneála agus imscrúdaitheoirí a bheith ann a dhéanann sainchúram de gháinneáil ar dhaoine, mar aon le tús a chur le speisialtóireacht maidir le gáinneáil ar dhaoine laistigh d’Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí.

Chomh maith leis sin, moladh d’Éirinn sa tuarascáil gníomhaíocht bhreise a dhéanamh in aghaidh na gáinneála ar dhaoine i réimsí ar leith
- a bhfuiltear ar obair i dtreo cuid mhaith díobh tríd an Meicníocht Náisiúnta Atreorúcháin a fhorbairt agus tríd an bPlean Gníomhaíochta Náisiúnta atá le teacht gan mhoill.

Chuir an Roinn Dlí agus Cirt ceistneoir mionsonraithe isteach i mí an Mheithimh 2021 agus chuir GRETA cuairt ar an láthair i gcrích in Éirinn i mí na Nollag 2021. Le linn na cuairte, reáchtáil GRETA comhairliúcháin le líon páirtithe leasmhara barrthábhachtacha, lena n-áirítear an tAire Dlí agus Cirt agus oifigigh ó líon ranna Rialtais, An Garda Síochána, Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí, Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, ionadaithe de chuid NGOanna, taighdeoirí, dlíodóirí agus íospartaigh na gáinneála ar dhaoine.

⁵ [2022 Trafficking in Persons Report - United States Department of State](#)

⁶ <https://rm.coe.int/greta-third-evaluation-report-on-ireland/1680a84332>

COMHOIBRIÚ IDIRNÁISIÚNTA

GRÚPA SANTA MARTA

Bunaíodh Grúpa Santa Marta sa bhliain 2014 agus is é atá ann ná comhghuaillíocht de phríomhoifigigh póilíneachta idirnáisiúnta agus easpaig as gach cearn den domhan atá ag obair leis an tsochaí shibhialta chun deireadh a chur le gáinneáil ar dhaoine agus le sclábhaíocht an lae inniu. Laistigh de Ghrúpa Santa Marta, tá Éire i gceannas ar Thionscadal Muirí an Atlantaigh Thuaidh a bhfuil an Ríocht Aontaithe, an Spáinn agus an Phortaingéil páirteach ann freisin. Ina theannta sin, baineann an tionscadal seo le gáinneáil ar dhaoine sa tionscal muirí san Atlantach Thuaidh.

COMHAR TRASTEORANN

Tá údarás na hÉireann ag obair go dlúth le comhghleacaithe forfheidhmithe dlí i dTuaisceart Éireann lena chinntiú go bhfuil cur chuige uile-oileáin againn i leith gníomhaíocht choiriúil eagraithe agus go bhfuil tiomantas ann i leith imscrúduithe trasteorann agus oiliúint trasghníomhaireachta.

Tá roinnt oibríochtaí lena ngabhann gné thrasteorann á gcur i gcrích faoi láthair ag an nGarda Síochána, ar oibríochtaí iad a bhfuil Seirbhís Phóilíneachta Thuaisceart Éireann páirteach iontu. Cuimsíonn na himscrúduithe ábhartha an dá eagraíocht Póilíní a dhíríonn ar Ghrúpaí Coireachta Eagraithe le naisc láidre le striapachas eagraithe agus gáinneáil ar dhaoine le haghaidh dúshaothrú gnéasach, ag oibriú ar oileán na hÉireann.

AN TASCFHÓRSA CHOMHGHNÍOMHAIREACHTA (JATF)

I Samhain 2015, chomhaontaigh rialtais na hÉireann agus na Breataine agus Feidhmeannach Thuaisceart Éireann sraith beart i Tús Nua - Comhaontú agus Plean Feidhmithe Theach Stormont, agus ar cheann de na bearta a bhí ann ná bunú Tascfhórsa Comhghníomhaireachta mar chuid d'iarracht chomhbheartaithe fheabhsaithe chun coireacht eagraithe trasdhlínse a chomhrac.

Pearsanra sinsearach laistigh de An Garda Síochána agus de Sheirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann, de na Coimisinéirí Ioncaim agus de Choimisinéirí Ioncaim agus Custam na Banríona atá i gceannas an Tascfhórsa Comhghníomhaireachta. Tá baint ag roinnt eagraíochtaí eile le 30 gníomhaíocht oibriúcháin an Tascfhórsa Comhghníomhaireachta, lena n-áirítear an Biúro um Shócmhainní Coiriúla agus Gníomhaireacht Náisiúnta Coireachta na Ríochta Aontaithe.

Sainithníodh sé réimse tosaíochta do ghníomhaíocht spriocdhírthe ag na gníomhaireachtaí ábhartha, bunaithe ar mheasúnú straitéiseach riosca agus díobhála. Is iad sin:

1. Coireacht Tuaithe
2. Drugaí
3. Coireacht Airgeadais

4. Gáinneáil ar Dhaoine, lena n-áirítear Leanaí
5. Calaois Chánach
6. Coireacht Eagraithe a bhaineann leis an Inimirce

Is é Biúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta (GNPSB) atá freagrach as réimse tosaíochta na gáinneála ar dhaoine agus bíonn páirt acu i ngníomhaíocht oibriúcháin a dtugtar faoi chun dul i ngleic le coiriúlacht ábhartha áit ar sainaithníodh gné trasteorann mar chuid d'obair an Tascfhórsa Comhghníomhaireachta. Is cuid den rannpháirtíocht seo cruinnithe d'ionadaithe ábhartha an Gharda Síochána a reáchtáil trí Bhiúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta agus Seirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann.

TASCFHÓRSA INTERPOL AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE (ITHT)

Leanann Éire de pháirt a ghlacadh i dTascfhórsa Interpol ar Gháinneáil ar Dhaoine. Is grúpa oibre idirnáisiúnta é sin do speisialtóirí forfheidhmithe dlí atá tiomanta i leith cosc a chur ar gháinneáil ar dhaoine ar leibhéal domhanda. Trí úsáid a bhaint as faisnéis, taighde, oideachas agus foghlaim a chomhroinntear, féachann an Tascfhórsa le modhanna imscrúdúcháin a chur ar aghaidh agus a fheabhsú a mhéid a bhaineann le gáinneáil ar dhaoine.

Déanann an Tascfhórsa moltaí, rúin agus cuir i láthair freisin do chomhdhálacha réigiúnacha Interpol agus dá Chomhthionól Ginearálta. Leanann Éire de bheith ag obair le Interpol lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as a Bunachair Sonraí '24 / 7', chun eolas agus faisnéis a bhaineann le cásanna áirithe a roinnt agus chun cabhrú le haonáin forfheidhmithe dlí eile, ar leibhéal idirnáisiúnta.

EMPACT (An tArdán Eorpach Ildisciplíneach i gCoinne Bagairtí Coiriúla)

Is tionscnamh slándála é EMPACT, an tArdán Eorpach Ildisciplíneach i gCoinne Bagairtí Coiriúla, arna chur chun cinn ag Ballstáit an AE chun bagairtí ó choireacht eagraithe agus thromchúiseach idirnáisiúnta a shainiú, a chur in ord tosaíochta agus aghaidh a thabhairt orthu. Is i dtimthriallacha ceithre bliana a reáchtáiltear EMPACT. Is ionann EMPACT agus ardán comhoibríthe ildisciplíneach Ballstát, arna thacú ag gach institiúid, comhlacht agus gníomhaireacht AE (amhail Europol, Frontex, Eurojust, an Coláiste Eorpach Póilíneachta, an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise, EU-LISA, an Ghníomhaireacht Eorpach um Rialú ar Iascach agus eile). Tá baint ag tríú tíortha, eagraíochtaí idirnáisiúnta agus comhpháirtithe poiblí agus príobháideacha eile freisin. Is don Choimisinéir Cúnta atá sannta do Choireacht Eagraithe agus Thromchúiseach laistigh de An Garda Síochána a shanntar ról chomhordaitheoir Náisiúnta EMPACT in Éirinn.

Is réimse tosaíochta coireachta é gáinneáil ar dhaoine laistigh de EMPACT. Glacann Biúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta páirt sa Ghrúpa um Gháinneáil ar Dhaoine. Freastalaíonn pearsanra atá sannta do Bhiúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta ar chruinnithe EMPACT a bhaineann le tionscadail maidir le gáinneáil ar dhaoine.

Ullmhaítear pleananna gnímh oibriúcháin i ndáil le gach ceann d'ábhair tosaíochta EMPACT, a bhfuil sé i gceist leo feabhas a chur ar chumas na mBallstát dul i ngleic le saincheisteanna amhail

líonraí coireachta idir-réigiúnacha taistil, bealaí gáinneála, comhar idirnáisiúnta póilíneachta, comhar breithiúnach agus oibriúcháin shonracha. Is ón gCoimisiún Eorpach, trí Europol, a chuirtear maoiniú ar fáil do thionscnaimh den sórt sin.

Comhfhoireann Imscrúdaithe (JIT)

Is éard is comhfhoireann imscrúdaithe (JIT) ann ná foireann ar a bhfuil ionchúisitheoirí agus údaráis forfheidhmithe dlí, a mbunaítear í trí chomhaontú i scríbhinn idir na tíortha lena mbaineann; a oibríonn ar feadh tréimhse sheasta, ag a bhfuil cumhacht síneadh a chur léi, trí thoiliú, agus chun críocha imscrúduithe coireachta sonracha a dhéanamh i gceann de na tíortha rannpháirteacha nó níos mó ná ceann díobh.

Dar le Eurojust, tá comhfhoireann imscrúduithe ar cheann de na huirlisí is sofaisticiúla a mbaintear leas aisti ó thaobh comhoibriú idirnáisiúnta i ndáil le cúrsaí coireachta, a mbíonn comhaontú dlí i gceist léi idir údaráis inniúla in dhá Stát nó níos mó chun críocha imscrúduithe coireachta a dhéanamh. Bunaítear Comhfhoirne Imscrúduithe, ar a mbíonn ionchúisitheoirí agus údaráis forfheidhmithe dlí, mar aon le breithimh, go ceann tréimhse sheasta, go hiondúil idir 12 agus 24 mí, de réir mar is gá chun conclúidí rathúla ar imscrúduithe a bhaint amach.

Nuair atá Comhfhoireann Imscrúduithe ar bun, is féidir le comhpháirtithe faisnéis agus fianaise a roinnt go díreach, comhoibriú a dhéanamh i bhfíor-am agus oibríochtaí a chur i gcrích i gcomhar. Anuas air sin, trí Chomhfhoireann Imscrúduithe a úsáid, cumasaítear do chleachtóirí a bheith i láthair fad atá bearta imscrúdaithe ar bun i gcríocha a chéile, agus ar an gcaoi sin, cumasaítear dóibh a gcuid saineolais theicniúil agus acmhainní daonna a roinnt ar bhealach níos éifeachtaí. De bharr teagmháil agus cumarsáid dhíreach, cumasaítear do bhaill na Comhfhoirne Imscrúduithe caidrimh phearsanta agus iontaoibh a chothú, a mbíonn comhoibriú níos sciobtha agus níos éifeachtaí mar thoradh air sin.

Ghlac an Garda Síochána páirt ina chéad Chomhfhoireann Imscrúduithe i Samhain 2019, agus ghlac sé páirt i roinnt mhaith Comhfhoirne Imscrúduithe ó shin i leith. Ba faoi Airteagal 20 den Dara Prótacal Breise a ghabhann leis an gCoibhinsiún Eorpach ar Chúnamh Dlí Frithpháirteach in Ábhair Choiriúla a bunaíodh na Comhfhoirne Imscrúduithe thuasluaite. Tugadh éifeacht don Dara Prótacal Breise i ndlí na hÉireann roimhe seo.

Rinneadh tuilleadh socruithe i ndáil le cúnamh frithpháirteach agus chun rannpháirtíocht comhaltaí de chuid An Gharda Síochána i gComhfhoirne Imscrúduithe a éascú níos fearr i reachtaíocht i ndiaidh sin, lena n-áirítear an tAcht um Cheartas Coiriúil (Comhar Idirnáisiúnta) 2019.

BARÁNTAS GABHÁLA EORPACH (EAW)

Suas go dtí an bhliain 2004, ba é an tAcht um Eiseachadadh, 1965, agus an t-acht sin amháin a foráladh bunús dlí d'eiseachadadh sa Stát seo. Ón mbliain 2004 i leith, déantar daoine a thabhairt suas idir Ballstáit an Aontais Eorpaigh ar bhonn an Achta um Barántas Gabhála Eorpach, 2003, a tháinig i bhfeidhm an 1 Eanáir 2004. Tá eiseachadadh ó Stáit neamh-AE faoi fhorálacha Acht 1965 fós.

Is nós imeachta tabhartha suas breithiúnach simplithe trasteorann é an Barántas Gabhála Eorpach (EAW) a chuirtear i bhfeidhm i ngach Ballstát den Aontas Eorpach. Eisíonn údarás breithiúnach sa chéad Bhallstát (an Ballstát eisiúna) chuig údarás breithiúnach sa dara Ballstát (an Ballstát forghníomhaitheach) chun críocha ionchúiseamh coiriúil nó pianbhreithe coimeáda a chur i ngníomh.

Tá an EAW, a tugadh isteach in Eanáir 2004, bunaithe ar phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh agus bunaithe ar iontaoibh agus teagmháil dhíreach i measc údaráis bhreithiúnacha na mBallstát. Tagann an ionstraim seo in áit uirlisí eiseachadta a bhí ann roimhe seo a raibh rannpháirtíocht pholaitíochta ag teastáil ina leith, agus bíonn nósanna imeachta níos tapúla agus níos simplí i dtaobh tabhairt suas i gceist mar thoradh uirthi trí theorainneacha ama dochta a shocrú i leith daoine a bhfuil amhras fúthu agus daoine ciontaithe a thabhairt suas, trí fhoirm chaighdeánach anois a chur ar fáil do chleachtóirí agus trí fhéidearthachtaí teoranta a bhunú i ndáil le diúltú ón Stát forghníomhaitheach.

LÍONRA AE RAPÓIRTÉIRÍ NÁISIÚNTA NÓ SÁSRAÍ COIBHÉISEACHA AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE

Freastalaíonn oifigigh shinsearacha na Roinne Dlí agus Cirt ar chruinnithe de Líonra AE Rapóirtéirí Náisiúnta agus Meicníochtaí Coibhéiseacha (RNMC). Déanann na RNMCanna measúnuithe ar threochtaí na gáinneála ar dhaoine, agus déanann siad torthaí na ngníomhartha frith-gháinneála a thomhas, lena n-áirítear staitisticí a bhailiú i ndlúthchomhar le heagraíochtaí ábhartha na sochaí sibhialta atá gníomhach sa réimse seo, agus tuairisciú a dhéanamh. Féachann an líonra le cur chuige straitéiseach nua AE a fhorbairt i gcoinne gáinneála ar dhaoine trí chur chuige cuimsitheach a chur i bhfeidhm, lena mbainfí cosc, íospartaigh a chosaint, ionchúiseamh agus ciontú gáinneálaithe. I measc na mbeart a pléadh ar leibhéal Eorpach chun tacú níos fearr le cur i bhfeidhm na Treorach Frith-gháinneála sna Ballstáit, go háirithe i gcomhthéacs trasteorann, bhí:

- Tacaíocht agus cosaint íospartach;
- Forfheidhmiú an dlí agus caingean breithiúnach agus comhar i gcoinne na coire;
- An choir a chosc ó tharlú

I measc na n-ábhar eile a pléadh bhí laghdú ar an éileamh a chothaíonn gáinneáil, éifeachtacht na reachtaíochta reatha, an tsamhail choiriúil a bhriseadh chun íospartaigh gáinneála a sholáthar le haghaidh dúshaothraithe agus na híospartaigh, go háirithe mná agus leanaí, a chosaint agus a chumhachtú.

COMHORDAITHEOIRÍ NÁISIÚNTA FRITHGHÁINNEÁLA AGUS RAPÓIRTÉIRÍ

D'fhreastail ball den Roinn Dlí agus Cirt go fíorúil ar chruinniú bliantúil na gComhordaitheoirí Náisiúnta Frith-Gháinneála agus Rapóirtéirí nó Meicníochtaí Coibhéiseacha a chomh-eagraíonn Comhairle na hEorpa agus An Eagraíocht um Shlándaíl agus Comhar san Eoraip. Is ardán iad na cruinnithe seo chun comhoibriú trasteorann agus comhpháirtíochtaí bríocha a thógáil agus ról lárnach a imirt i bhforbairt agus i gcur i bhfeidhm freagraí náisiúnta in aghaidh gáinneála.

AN LÍONRA EORPACH MAIDIR LE CEARTA ÍOSPARTACH (ENVR)

Freastalaíonn baill den Roinn Dlí agus Cirt ar chruinnithe agus ar cheardlanna de chuid an Líonra Eorpaigh maidir le Cearta Íospartach (ENVR) a chlúdaíonn raon leathan ábhar dírithe ar íospartaigh. Is comhar é an ENVR idir saineolaithe Ballstát atá ag obair faoi rialú údaráis iniúla rialtais atá freagrach as cearta íospartaigh, ó gach Ballstát den AE. Is é príomhaidhm an ENVR bunachar eolais inbhuanaithe a fhorbairt go háirithe do ghairmithe agus do lucht déanta beartas atá ag gníomhú sa réimse chun tacú le híospartaigh na coireachta agus iad a chosaint, lena n-áirítear íospartaigh gáinneála.

6. DUL CHUN CINN SA BHLIAIN 2022

Le bliain anuas, tá bearta suntasacha curtha chun cinn chun gáinneáil ar dhaoine a chomhrac, chun cur chuige a fhorbairt i leith íospartaigh a shainaithint agus tacaíocht a chur ar fáil dóibh ina mbeadh an t-íospartach níos lárnaí, agus chun oiliúint a chur ar fáil. Áirítear ar na buaicphointí:

- Méadú suntasach ar an líon iomlán comhad arna bhfáil ag Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí le roinnt blianta anuas
- Cuireadh obair chun cinn chun Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta nua a fhorbairt, le cur chuige atá dírithe ar íospartaigh.
- Chuir grúpa d'oifigigh shinsearacha sa Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta; sa Roinn Dlí agus Cirt; agus sa Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara athbhreithniú ar an Scéim Oibre Neamhthipiciúil d'Íascairí neamh-LEE i gcrích sa bhliain 2022.
- Sheol an Roinn Dlí agus Cirt Cairt na nÍospartach atá athbhreithnithe agus nuashonraithe; tá Feachtais Múscailte Feasachta maidir le Cearta Íospartach á fhorbairt faoi láthair agus deonaíodh maoiniú chun gníomhaíochtaí múscailte feasachta maidir le cearta íospartach a leathadh in 2022
- Táthar ag leanúint i mbun oiliúna go fóill de réir mar a thuairiscigh an rialtas agus oiliúint á cur ar fáil dá oifigigh; go háirithe, ghlac Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí páirt in oiliúint fhíorúil agus i bpearsa araon, chuir sí léachtaí ar fáil maidir le gáinneáil do 60 cleachtóir dlí, agus chuidigh an Oifig le dhá chomhdháil a eagrú ar fhreastail 300 oifigeach forfheidhmithe dlí agus ionchúisitheoirí orthu, lena áiríodh mír faoi chásanna maidir le gáinneáil ar dhaoine a ionchúiseamh. Chomh maith leis sin, thuairiscigh an rialtas gur cuireadh maoiniú ar fáil le haghaidh oiliúint frithgháinneála d'údaráis chalafort, comhaltaí ceardchumainn, agus don Bhord um Chúnamh Dlíthiúil (LAB).

IMSCRÚDITHE AGUS IONCHÚISIMH

Rinne an tAonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine in An Garda Síochána (HTICU) imscrúdú ar 39 cás nua maidir le gáinneáil sna blianta 2022 - 24 i leith gáinneáil ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach agus 15 i leith gáinneáil ar shaothar (lena n-áirítear dhá chás a bhain le coiriúlacht éigeantach). Chomh maith leis sin, lean HTICU d'imscrúdú a dhéanamh ar 29 cás maidir le gáinneáil ar cuireadh tús leo i mblianta roimhe seo – 17 i leith gáinneáil le haghaidh dúshaothrú gnéasach agus 12 i leith gáinneáil ar shaothar.

In 2022, cúisíodh triúr i leith cionta maidir le gáinneáil ar dhaoine ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach contrártha d'alt 4(1)(a) den Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008.

Níor ciontaíodh aon duine i leith cionta ar leith maidir le gáinneáil ar dhaoine sa bhliain 2022. Maidir le cionta gaolmhara, ciontaíodh ceathrar faoin Acht um Inimircigh Neamhdhleathacha

(Gáinneáil) 2000 agus faoin Acht um Cheartas Coiriúil (Smuigleáil ar Dhaoine) 2021 agus gearradh téarmaí príosúnachta idir 7 mí agus 5 bliana orthu. Chomh maith leis sin, ciontaíodh beirt i leith cionta de réir mar a léirítear thuas agus tá siad ag feitheamh ar phianbhreith.

AN MHEICNÍOCHT NÁISIÚNTA ATREORÚCHÁIN ATHBHREITHNITHE

Cheadaigh Rialtas na hÉireann an Mheicníocht Náisiúnta Atreorúcháin (NRM) athbhreithnithe a chruthú an 11 Bealtaine 2021 ionas go mbeadh sé níos éasca d'íospartaigh gáinneála teacht chun tosaigh, go mbeadh sí níos éasca iad a aithint agus go mbeadh sí níos éasca teacht a bheith ag na híospartaigh sin ar thacaíocht.

I láthair na huaire, is é An Garda Síochána an t-aon údarás inniúil chun críocha íospartaigh gáinneála ar dhaoine a shainaithint. Beidh na gníomhaireachtaí seo a leanas, chomh maith le An Garda Síochána, ina n-údaráis inniúla chun íospartaigh gáinneála ar dhaoine a shainaithint:

- Seirbhísí Inimirce na Roinne Dlí agus Cirt
- An Roinn Coimirce Sóisialaí
- Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (HSE)
- Tusla
- Seirbhísí Cóiríochta Cosanta Idirnáisiúnta (IPAS) na Roinne Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige
- An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre

Tiocfaidh na gníomhaireachtaí le chéile chun Coiste Oibriúcháin na Meicníochta Náisiúnta Atreorúcháin a bhunú, ar a ndéanfar cinntí maidir le ainm íospartach a chur ar an NRM. Chomh maith leis sin, ainmneofar NGOanna áirithe mar 'pháirtithe dílse' agus beidh siadsan in ann íospartaigh a chur ar aghaidh chuig an NRM freisin. Leis sin, beidh conair mhalartach dhílis i gceist chun rochtain a bheith ar fáil ar an NRM, taobh amuigh de ghníomhaireachtaí Stáit.

Fuarthas ceadú ón Rialtas do Scéim Ghinearálta an Bhille um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha agus Gáinneáil ar Dhaoine) 2022 ar an 27 Iúil 2022. Nuair a achtófar é, cuirfidh an bille an Mheicníocht Náisiúnta Atreorúcháin ar bhonn reachtúil, ar trí sin a bheidh sé níos éasca d'íospartaigh na gáinneála teacht chun tosaigh, níos éasca iad a aithint agus níos éasca teacht a bheith acu ar thacaíocht. Ar an 6 Nollaig 2022, tháinig an Comhchoiste um Dlí agus Cirt le chéile chun Grinnscrúdú réamhrechtach a dhéanamh ar an Scéim Ghinearálta.

PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NUA A FHORBAIRT

Áiríodh i bPlean Gníomhaíochta na Roinne Dlí agus Cirt don bhliain 2022 gníomh chun obair a dhéanamh leis an earnáil phoiblí agus páirtithe leasmhara na sochaí sibhialta chun na próisis agus an creat reachtaíochta atá againn a athbhreithniú agus a neartú chun gáinneáil ar dhaoine a chomhrac.

Leanadh den obair maidir le Plean Gníomhaíochta Náisiúnta nua um Gháinneáil ar Dhaoine a

dhréachtú i gcaitheamh na bliana 2022. Mar chuid de dhréachtú an phlean, chuathas i mbun comhairliúcháin le hionadaithe ó eagraíochtaí na Sochaí Sibhialta agus le hionadaithe ó Ranna agus Gníomhaireachtaí. Foilseofar an plean i bhfómhar na bliana 2023.

Beidh sé mar aidhm leis an Tríú Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine a Chomhrac forbairt a dhéanamh ar an obair a cuireadh i gcrích sa chéad agus sa dara plean. Is é an phríomhspríoc atá leis an bPlean Gníomhaíochta seo an cur chuige uile-rialtais i leith Gáinneáil ar Dhaoine sa Stát a chomhrac a neartú tuilleadh. Táthar ag súil gur trí seo a ndéanfar éascaíocht ar níos mó íospartaigh teacht chun tosaigh. Is iad na spríocanna ar leith a bheidh leis an bplean seo oibriú chun deireadh a chur le gáinneáil ar dhaoine agus leis an éileamh atá air, íospartaigh na gáinneála a aithint agus tacú leo, cearta íospartach a fhorfheidhmiú agus déantóir na coire a thabhairt chun an dlí agus comhordú uile-rialtais a bheith ann chun tacaíocht a thabhairt d'íospartaigh agus an líon eachtraí gáinneála a laghdú.

ATHBHREITHNIÚ AR SCÉIM OIBRE NEAMHTHIFICIÚIL D'IASCAIRÍ

Bhí an Scéim Oibre Neamhthificiúil d'Iascairí neamh-LEE i bhfeidhm ó 2016 – 2022. Laistigh den tréimhse sin, cuireadh údar imní in iúl go bhféadfadh sé go raibh oibrithe faoin scéim leochaileach ar dhúshaothrú saothair ós rud é go raibh siad ceangailte le fostóir ar leith agus go bhféadfadh fadhbanna teacht chun cinn.

Rinneadh athbhreithniú ar fheidhmiú na scéime Neamhthificiúla d'Iascairí sa bhliain 2021 agus 2022. Socraíodh leis an athbhreithniú tras-Rannach cibé ar cheart leanúint leis an scéim san fhoirm atá ann faoi láthair nó san fhoirm leasaithe nó cibé an bhfuil meicníocht níos feiliúnaí ann chun oibrithe neamh-LEE a fhostú ar árthaí incháilithe faoin scéim reatha. Cuireadh san áireamh aon tráchttaireacht a rinneadh maidir leis an scéim le blianta beaga anuas a bhreithniú, lena n-áirítear líomhaintí maidir le gáinneáil ar dhaoine.

I ndiaidh fhoilsiú tuarascáil an ghrúpa athbhreithnithe i mí Dheireadh Fómhair 2022, cuireadh deireadh le hiarratais nua don Scéim Oibre Neamhthificiúil d'Iascairí ar an 31 Nollaig, 2022. Moladh barrthábhachtach sa tuarascáil seo ab ea freagracht i leith cead oibre san earnáil seo a aistriú chuig an Scéim um Cheadanna Fostaíochta. Trí sin, cuirfear cleachtais laistigh den earnáil sin i gcomhréir le fhostú náisiúnach neamh-LEE atá ag iarraidh oibriú in earnálacha eile. Tá na cearta fostaíochta ar fad atá ag saoránach de chuid na hÉireann ag fostaí dá ndeonaítear cead fostaíochta ar feadh tréimhse an cheada sin.

Deonaíodh cead inimirce Stampa 4 ar bhonn eisceachtúil ar na hiascairí AWS ar fad a raibh cead bailí acu ar an dáta ar cuireadh deireadh leis an scéim nó a raibh iarratas acu a bhí á phróiseáil acu ag an am sin. Le cead Stampa 4, is féidir teacht gan srian a bheith ag duine ar an margadh saothair náisiúnta ar bhonn bliantúil agus in-athnuaite. Meastar go raibh thart ar 290 duine aonair in ann leas a bhaint as an mbeart seo. Chomh maith leis sin, fuair 45 duine aonair eile a ghlac páirt san AWS roimhe seo cead inimirce stampa 4. Is féidir leis na daoine sin anois fostaíocht a fháil gan riachtanas a bheith orthu Cead Fostaíochta a bheith acu agus is féidir leo iarratas a dhéanamh chun oibriú i ngairm ar bith, faoi réir coinníollacha na gcomhlachtaí gairmiúla nó na gcomhlachtaí ábhartha eile.

Faoi láthair, fostófar iascairí nua, nuair atá siad ag teastáil san earnáil, tríd an scéim um cheadanna

fostaíochta. Táthar ag súil go mbeidh an t-aistriú iomlán chuig teacht a bheith ar chead fostaíochta tugtha chun críche roimh dheireadh na bliana 2023. I measc roinnt de na tairbhí a bhaineann leis an Scéim um Cheadanna Fostaíochta seachas an Scéim Neamhthipiciúil, tá tairseacha tuarastail níos airde don Chead Fostaíochta Ginearálta agus don Chead Fostaíochta do Scileanna Criticiúla; agus ceadanna ilbhliantúla – is féidir cead fostaíochta ginearálta a eisiúint ar feadh tréimhse tosaigh 2 bhliain agus is féidir é a athnuachan ina dhiaidh sin ar feadh suas le trí bliana eile. I ndiaidh 5 bliana, is féidir leis an iarratasóir iarratas a dhéanamh ar cheart cónaithe, ar trí sin a mbeidh teacht gan srian acu ar an margadh saothair má éiríonn lena n-iarratas.

SOLÁTHAR MAOINITHE D'EAGRAÍOCHTAÍ NEAMHRIALTASACHA (NGOanna)

Is gné ríthábhachtach den troid i gcoinne gáinneála ar dhaoine é réitigh fhéideartha a aithint trí bheith ag obair le comhpháirtithe in NGOanna a oibríonn le hearnálacha atá i mbaol sa gheilleagar agus le daoine leochaileacha. Tá na comhpháirtithe neamhbhrabúis seo ag brath ar mhaoiniú ón Stát chun a gcuid oibre sa réimse seo a dhéanamh. Déanann an Roinn Dlí agus Cirt measúnú na n-iarratas ó NGOanna ar mhaoiniú na Roinne Dlí agus Cirt a bhainistiú fad a dhéanann sí monatóireacht ar chur i bhfeidhm na gComhaontuithe Leibhéal Seirbhíse.

Tá an Rialtas ag leanúint de mhaoiniú a chur ar fáil chun tacú le híospartaigh gáinneála agus le seirbhísí tacaíochta d'íospartaigh. Leithdháileadh €4,889m ar Scéim Maoiniúcháin d'íospartaigh na Coireachta in 2022. Leithdháileadh €5,348m d'fheachtais múscailte feasachta (ARCanna) in 2021 maidir le cearta íospartach agus na cosaintí atá ar fáil don íospartach. Bronnadh €1,091,655 go sonrach ar eagraíochtaí Frithgháinneála ar Dhaoine.

Tá seirbhísí den sórt sin ag leanúint d'eolas agus tacaíocht thábhachtach a chur ar fáil d'íospartaigh na coireachta, lena n-áirítear tacaíocht mhothúcháin, coimhdeacht a dhéanamh ar dhuine chun cúirte, chun agallaimh an Gharda Síochána, agus chun aonaid chóireála maidir le hionsaí gnéis, comhairleoireacht agus atreorú chuig seirbhísí eile. I measc sheirbhísí íospartach a fhaigheann maoiniú, tá seirbhísí straitéiseacha amhail Líne Chabhrach Íospartaigh na Coireachta, Tacaíocht i ndiaidh Seirbhísí Coireachta agus Tacaíocht d'Íospartaigh sa Chúirt chomh maith le sainseirbhísí.

Tá sonraí thíos maidir le maoiniú leithdháilte na Roinne Dlí agus Cirt do NGOanna agus do pháirtithe leasmhara san earnáil frith-gháinneála ar dhaoine. I gcásanna áirithe, áirítear leis sin maoiniú chun comhairle dlí a sholáthar i gcás nach mian leis an íospartach a bheith i dteagmháil le comhlacht Rialtais.

Maoiniú don bhliain 2022 ón Roinn Dlí agus Cirt do NGOanna a oibríonn le híospartaigh na gáinneála	
Ruhama lena n-áirítear COVID	€725,597
Slí amach Ruhama Conairí	€69,000

Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn	€114,962
Tionscadal II na Seirbhíse Eadrána Cultúir don Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce	€267,903
An Chomhairle um Inimircigh in Éirinn	€90,677
Iomlán	€1,268,130

CAIRT NA nÍOSPARTACH AGUS FEACHTAIS MÚSCAILTE FEASACHTA NA nÍOSPARTACH

CAIRT NA nÍOSPARTACH

Sheol an Roinn Dlí agus Cirt, Cairt na nÍospartach atá leasaithe agus uasdátaithe an 4 Feabhra ,2021, chomh maith leis sin, b'éigean An Chairt, atá ina doiciméad treorach d'íospartaigh na coireachta, a athbhreithniú chun aon nuashonraithe ábhartha eile atá ag teastáil ag an bpointe ama seo chun an Chairt a nuachóiriú a chur san áireamh. Tá an chairt iomlán ar fáil ag www.victimscharter.ie.

Le linn 2022, forbraíodh Feachtas Múscailte Feasachta maidir le Cearta Íospartach agus deonaíodh maoiniú chun cur le gníomhaíochtaí múscailte feasachta ar chearta íospartach trí dhá thionscnamh nua:

1. Chun obair a dhéanamh le seirbhísí a thacaíonn le híospartaigh na coireachta chun na seirbhísí atá acu a chur chun cinn sa cheantar;
2. Chun teachtaireachtaí a chur amach a bhfuil sé i gceist leo pobail imeallaithe a shroicheadh.

FÓRAM NA NÍOSPARTACH

Reáchtáladh an chéad imeacht d'Fhóram nua na nÍospartach do ghrúpaí stáit, sóisialta agus pobail i Márta na bliana 2022 reáchtáladh an dara ceann an 10 Samhain 2022. Tríd an bhfóram, cuirtear deiseanna breise ar fáil do chomhlachtaí Stáit sa chóras ceartais choiriúil gníomhú go dlúth le heagraíochtaí líne thosaigh a thacaíonn le híospartaigh. Déantar éascaíocht ar mhalartú faisnéise agus déantar imscrúdú ar bhealaí feabhsúcháin i ndáil le cearta íospartach. Áirítear leis na hábhair atá le plé ábhair atá ábhartha d'ionadaithe um chearta íospartach agus don chóras ceartais choiriúil agus tugtar cuirí do NGOanna atá maoinithe faoi scéim deontais na Roinne d'Íospartaigh na Coireachta agus do NGOanna agus páirtithe leasmhara ábhartha eile.

EADRÁNAITHE CULTÚIR, TIONSCADAL II

I mí Aibreáin 2022, chuir an Roinn Dlí agus Cirt an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Inimirce (IOM) lena comhaontú maoinithe agus leithdháileadh €535,807 chun cur leis an tionscadal TIONSCADAL II suas chomh fada leis an 30 Meitheamh, 2023. Tríd an tionscadal seo, cuirtear leis an bhfreagairt atá ar rochtain éifeachtach ar sheirbhísí i measc pobail imirceacha leochaileacha agus i measc grúpaí mionlaigh eile in Éirinn trí eadránaithe cultúir. Gníomhaíonn eadránaithe cultúir mar nasc idir soláthraithe seirbhísí agus úsáideoirí seirbhísí d'imircigh agus seirbhísí do mhionlaigh eitneacha. Tá eadránaithe cultúir IOM ina ndaoine aonair oilte a oibríonn le soláthraithe seirbhísí agus le tairbhíthe is imircigh agus mionlaigh eitneacha iad, go háirithe marthanóirí an fhoréigin bhaile, ghnéasaigh agus inscnebhunaithe (FBGI) agus na gáinneála.

Tá sé mar aidhm le TIONSCADAL II tacú le himircigh ar íospartaigh na gáinneála iad nó atá i mbaol ar gháinneáil ar dhaoine agus ar fhoréigean inscnebhunaithe (SGBV) trí fhaisnéis a chur ar fáil maidir leis na cearta atá acu má tá siad ina n-íospartach agus faoi na sainseirbhísí is féidir leo leas a bhaint astu. Tríd an tionscadal, cuirtear oiliúint bhunúsach ar fáil d'eadránaithe cultúir maidir le próifílí íospartach agus ar chomharthaí na gáinneála. Tá sé mar aidhm leis an tionscadal freisin gairmithe agus soláthraithe seirbhísí a íogru (Gardaí san áireamh) atá ag obair le himircigh nó ar a son, mar aon le páirtithe leasmhara eile chun tuiscint níos fearr a fháil ar shaincheisteanna cultúir agus na riachtanais ar leith atá ag íospartaigh na gáinneála ar dhaoine agus SGBV a thagann ó ghrúpaí leochaileacha agus mionlaigh.

AN FEACHTAS MÚSCAILTE FEASACHTA ‘ANYONE’

Mar chuid den mhaoiniú TIONSCADAL II ÓN Roinn Dlí agus Cirt, tá an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Inimirce (IOM) ag leanúint den fheachtas múscailte feasachta ‘Anyone’ maidir le Gáinneáil ar Dhaoine. Is é cuspóir foriomlán an tionscnaimh feasachta an phobail a mhúscailt maidir leis an bhfírinne a bhaineann le gáinneáil ar dhaoine in Éirinn, agus chun an pobal a chur san airdeall faoi na comharthaí agus táscairí a bhaineann léi, mar aon leis na cineálacha dúshaothraithe atá ann ó dhúshaothrú gnéasach go gáinneáil ar leanaí, iarraidh déirce éigeantach agus saothar éigeantach. Bhí an feachtas dírithe ar an bhfírinne nach é an scéal amháin é go bhfuil gáinneáil ar siúl i dtíortha eile lasmuigh d’Éirinn, ach gur fadhb í a tharlaíonn anseo in Éirinn. Is é an phríomhtheachtairacht a bhí leis ná béim a leagan ar an bhfírinne go bhféadfadh gáinneáil bheith ar siúl in áit ar bith, i mbailte beaga agus ní i gcathracha amháin agus go bhféadfadh ‘aon duine’ bheith ina íospartach na gáinneála ar dhaoine agus go bhféadadh ‘aon duine’ bheith páirteach i ngáinneáil agus dúshaothrú ag an am céanna.

Forbraíodh suíomh gréasáin nua, www.anyonetrafficked.com, i gcomhar leis an tionscnamh seo, chun aird a tharraingt ar na tacaíochtaí agus seirbhísí atá ar fáil d’íospartaigh ón stát agus ó eagraíochtaí pobail agus deonacha atá gníomhach san earnáil seo.

Ar an 18 Deireadh Fómhair 2022, seoladh céim nua den fheachtas “Anyone Deceived” trí scannán gearr le réamhrá ón Aire Dlí agus Cirt.